

- b) Közoktatásunk országos szervezésének nehézségei a XVIII. században; CXLV. k. 218—239. l., 394—429. l.
 c) A nemzeti nevelés eszméjének kialakulása 1848-ig; CXLVII. k. 48—74. l., 209—232. l., 363—392. l.
 Később német nyelven l. *Ungarisches Bildungswesen*.

1912.

Ethisch-historische Gesichtspunkte zur Theorie des Lehrplans. Mémoires présentées au deuxième congrès international d'éducation morale. III. r. 593—600. l., később megjelent Jahrbuch des Vereins für wissenschaft. Pädagogik 1914. 46. k. 166—183. l.

1914.

A műveltség első theoretikusa. Isokrates. Egyetemi előadások nyomán. Közműveltség 1. sz.
A zsidóság hivatása és a rabbiság feladata. Mult és Jövő IV. évf.

1915.

Ungarisches Bildungswesen. Eredetileg W. Rein: «Encyclopædisches Handbuch der Pädagogik II. Aufl.» számára készült munka; megjelent a vallás- és közokt. miniszterium megbízásából.

1916.

A sophisták és Sokrates. Utolsó egyetemi előadása 1915 okt. 12-én. Hagyatékából kiadta a Magyar Közművelődés, 1916.

VEGYES.

Kármán Mór egyetemi előadásai 1872/1915.

1871/72. tanév. II. félév. A methodika alapelvei.

1872/73. I. 1. Etika, mint a politika és pedagógia alaptana (a tanárképzőben; 4 óra). — 2. Az iskolaügy elmélete, különös tekintettel a középtanodai oktatásra (a tanárképzőben).

II. 1. Az iskolaügy elmélete (folytatva; 1 óra). — 2. Az oktatás pszichológiai alapjai (2 óra).

1873/74. I. 1. A pszichológia elemei (3).

II. 1. Az oktatás pszichológiai alapjai (2). — 2. A görög filozófia története (gyakorlatok a tanárképzőben; 2).

1874/75. I. 1. Etika, mint a politika és pedagógia alapja (4). — 2. A tudományos kutatás módszerei (2).

II. 1. Logika, főleg a tudományos kutatás módszerei (2 óra előadás, 1 óra repetitorium; utóbbi egyedül a tanárképző elsőéves tagjai számára). — 2. Etika, mint a pedagógia alapja (2 óra előadás,

1 óra repetitorium a tanárképző másodéves tagjai számára). — 3. Didaktika, főleg a gimnáziumi oktatás szempontjából (2 óra előadás, 1 óra repetitorium a tanárképző harmadéves tagjai számára).

1875/76. I. Bevezetés a filozófiába, tájékoztatásul az ismeretlen problémái körül (2). — 2. A pszichológia elemei (3). — 3. Általános pedagógia (2). — 4. Etika mint a politika és pedagógia alaptana (4).

II. 1. Etika, különös tekintettel a pedagógiára. — 2. Didaktika, különös tekintettel a középiskolai oktatásra (1). — 3. Ingyenes előadások a tanárképzőben: a) Repetitorium a logika főtételei felett (I. évesek számára, 1); b) Repetitorium a pedagógia főtételei felett (II. évesek számára, 1); c) Az újabb pedagógia története (III. évesek számára, 1).

1876/77. I. 1. Etika (filozófiai erkölcsen), különös tekintettel a történetére (4). — 2. Pszichológia (3). — 3. Általános pedagógia (2).

II. 1. Gimnázialis (általános középiskolai) pedagógia, tekintettel az iskolaügy történetére (4). — 2. A görög bölcészet története, tekintettel különösen a morális tudományok fejlődésére (1). — 3. Logika, a tudományos kutatás módszerei (2).

1877/78. I. 1. Etika (bölcészeti erkölcsen) mint a politika és pedagógia alaptudománya (4). — 2. Didaktika, az egyes tantárgyak módszere (2).

II. 1. Általános pedagógia (3). — 2. Logika, különösen a tudományos kutatás módjai (3).

1878/79. I. 1. Etika (bölcészeti erkölcsen) mint a politika és pedagógia alaptudománya (4). — 2. Pszichológia (3). — 3. Gimnázialis pedagógia, I. rész: A gimnázialis ügy fejlődésének áttekintése (2).

II. 1. Gimnázialis pedagógia, II. Gyakorlati rész (2). — 2. Logika, különös tekintettel a tudományos kutatás módszereire (2). — 3. A pedagógiai tudomány története (2).

1879.1880. I. 1. Etika (bölcészeti erkölcsen) mint a politika és pedagógia alapja (4). — 2. Pedagógia története: A görög és római pedagógia (2).

II. 1. Általános pedagógia (2). — 2. Pszichológia (2). — 3. A pedagógia története: Az újkori pedagógia (2).

1880/81. I. 1. Etika (bölcészeti erkölcsen) (4). — 2. Európa nevezetesebb államai közoktatásügyének ismertetése (1). — 3. A pedagógia története a XVIII. század óta (1).

II. 1. Gimnáziumi pedagógia, különös tekintettel a gimnáziumi tanítás új tervéhez kiadott utasításokra (3). — 2. Európa nevezetesebb államai közoktatásügyének ismertetése (folytatva; 1). — 3. Pedagógiai pszichológia, különös tekintettel az oktatás feladataira (2).

1881/82. I. 1. Etika (bölcészeti erkölcsen), mint a politika és pedagógia alaptudománya (4). — 2. Pedagógiai pszichológia, különös tekintettel az oktatás feladataira (2). — 3. Logika, a tudományos kutatás módszerei (1).

II. 1. Általános pedagógia (a nevelés elmélete) (2). — 2. A pedagógia története (2).

1882/83. I. 1. Etika (bölcészeti erkölcsen), mint a politika és a pedagógia alaptudománya (4). — 2. Bevezetés a filozófiába, különös tekintettel a különböző rendszerek ismertetésére (1).

II. 1. Logika, különös tekintettel a tudományos kutatás mód-szereire (2). — *2.* Általános pedagógia (3).

1883/84. I. 1. Etika (bölcészeti erkölcsstan), mint a politika és pedagógia alaptudománya (4). — *2.* Általános pedagógia (2).

II. 1. Gimnázialis pedagógia, tekintettel az európai főbb álla-mok tanügyére (2). — *2.* Bevezetés a filozófia tanulmányába (filo-zófiai enciklopédia) (1).

1884/85. I. 1. Etika (bölcészeti erkölcsstan), tekintettel az etika-történetére (4). — *2.* A pedagógia története (2).

II. 1. Pszichológia, tekintettel a pedagógiai gyakorlatokra (3). — *2.* A pedagógia története (folytatva): Újkor, különösen a középiskolai tanítás szempontjából (2).

1885/86. I. 1. Etika (bölcészeti erkölcsstan), különös tekintettel történetére (4). — *2.* Általános pedagógia (2).

II. 1. Bevezetés a filozófia tanulmányába, tekintettel a filozófia történetére (2). — *2.* Gimnáziumi pedagógia, tekintettel a főbb európai államok tanügyi állapotaira (2).

1886/87. I. 1. Etika (bölcészeti erkölcsstan), tekintettel történeti fejlődésére (4). — *2.* A nyelvi és történeti tárgyak tanításának mód-szere, tekintettel irodalmára (1). — *3.* A természeti és matematikai tárgyak tanításának módszere (1).

II. 1. Alkalmazott (gyakorlati) etika, a család, társadalom, állam és egyén erkölcsi élete (4). — *2.* A pedagógia története. I. Ókori pedagógia (2).

1887/88. I. 1. Etika (bölcészeti erkölcsstan), tekintettel történe-tére (4). — *2.* A pedagógia története. II. Újkori népek (2).

II. 1. Általános pedagógia (3). — *2.* A pedagógia története. Ujabbkori népek (folytatva) (2).

1888/89. I. 1. Etika, különös tekintettel történetére (4). — *2.* A filozófiai pedagógia története Locke óta (2).

II. 1. Alkalmazott etika, társadalmi és egyéni erkölcsstan (4). — *2.* Középiskolai pedagógia: a gimnáziumi és reáliskolai tanítás elmé-lete (3).

1889/1890. I. Etika, különös tekintettel történetére (4). — *2.* Be-vezetés a filozófiába, az egyes problémák és történetük (3).

II. 1. A pedagógiai elmélet története (3). — *2.* A pszichológia elemei, tekintettel a pedagógiai alkalmazásra (2).

1890/91. I. 1. Etika (bölcészeti erkölcsstan), különös tekintettel történetére (4). — *2.* A pedagógiai elmélet története. Ujkori népek (3).

II. 1. Általános pedagógia (4). — *2.* A pedagógiai elmélet tör-ténete (folytatva) a XVII. század óta (3).

1891/92. I. 1. Etika (bölcészeti erkölcsstan), tekintettel törté-netére (4). — *2.* Bevezetés a filozófia tanulmányába: problémák és álláspontok (2).

II. 1. Gimnáziumi (középiskolai) pedagógia, tekintettel az európai főbb államok iskolaügyére (4). — *2.* A logika elemei (2).

1892/93. I. 1. Etika (bölcészeti erkölcsstudomány), különös te-kintettel történetére (4). — *2.* A pedagógia története. I. Ó-kor (2).

II. 1. Etika (bölcészeti erkölcsstan) alkalmazott része (4). — *2.* A pedagógia története. II. Ujkori népek (3).

1893/94. I. 1. Etika (bölcészeti erkölcsstan), tekintettel történetére (3). — Logikai repetitorium a tanárképzőben (2).

II. 1. Etika, folytatva és alkalmazott része (2). — 2. A gimnáziumi pedagógia: Általános rész (2). — 3. Logikai repetitorium, folytatva (1).

1894/95. I. 1. Etika (bölcészeti erkölcsstan), különös tekintettel történetére (4). — 2. Gimnáziumi pedagógia: Az egyes tanulmányok methodikája (2). — 3. Pszichológiai repetitorium, főképp tanárképezdei tagok számára (1).

II. 1. Etika (bölcészeti erkölcsstan) alkalmazott része (4). — 2. Gimnáziumi pedagógia (folytatva): Az egyes tanulmányok módszere, az iskolai szervezet (2). — 3. Pszichológiai repetitorium, főképp tanárképezdei tagok számára (1). — 4. A főbb európai államok (Anglia, Francia-, Németország) közoktatásügyének ismertetése (2).

1895/96. I. 1. Etika (bölcészeti erkölcsstan), tekintettel történetére (4). — 2. Bevezetés a filozófia tanulmányába: a tudományok osztályozása, alapelvek és álláspontok (1). — 3. Ókori pedagógia története (2).

II. 1. Etika alkalmazott része (4). — 2. Ujkori pedagógia története (2). — 3. Bevezetés a filozófia tanulmányába (folytatva) (1).

1896/97. I. 1. Etika; alapvetés, különös tekintettel történetére (4). — 2. A nevelés elméletének története (folytatva): a filozófiai pedagógia (2).

II. 1. Etika alkalmazott része (2). — 2. Pszichológia (2). — 3. A nevelés elméletének története (folytatva) (2).

1897/98. I. 1. Etika, különös tekintettel történetére (4). — 2. Pszichológiai fejtegetések, tekintettel pedagógiai alkalmazásukra (2). — Nem tarthatta meg.

1904/905. I. 1. Etika (bölcészeti erkölcsstan), tekintettel történeti fejlődésére (4). — 2. A tudományok osztályozása és filozófiai alapjai; bevezető előadás minden karbeli hallgatók számára (1).

II. 1. Etika (bölcészeti erkölcsstan), tekintettel történeti fejlődésére; (folytatva és alkalmazott része) (3). — 2. A tudományok osztályozása és filozófiai alapjai (1).

1905/906. I. 1. Etika (bölcészeti erkölcsstan) (4). — 2. Pedagógia: A nevelés (közművelődés) elmélete (3).

II. 1. Etika (bölcészeti erkölcsstan) (4). — 2. Pedagógia: A nevelés (közművelődés) elmélete (folytatás) (3).

1906/907. I. 1. Etika (bölcészeti erkölcsstan) (4). — 2. Pedagógia: A nevelés (közművelődés) elmélete (2).

II. 1. Etika (bölcészeti erkölcsstan) (4). — 2. Pedagógia: A nevelés (közművelődés) elmélete (2).

1907/908. I. 1. Etika (bölcészeti erkölcsstan) (4). — 2. Bevezetés az egyetemi tanulmányokhoz; a tudományok osztályozása és alapfogalmaik rendszere (2).

II. 1. Etika (bölcészeti erkölcsstan). — 2. A tudományok osztályozása és alapfogalmaik rendszere.

1908 909. I. 1. Etika (bölcészeti erkölcsstan) rendszere (4). — 2. A tudományok osztályozása és alapfogalmaik rendszere a XIX. századbeli fejlődésnek különös tekintetbevételével (2).

II. 1. Etika (bölcészeti erkölcsstan) rendszere (4). — 2. A tu-

dományok osztályozása és alapfogalmaik rendszere a XIX. századbeli fejlődésnek különös tekintetbevételével (2).

1909/10. I. 1. Etika (bölcészeti erkölcsstan) rendszere, mint a társadalmi tudományok alapja (4). — 2. Bevezetés az egyetemi tanulmányokhoz: A tudományok rendszere, alapfogalmaik és módszereik (2).

II. 1. Etika (bölcészeti erkölcsstan), mint a társadalmi tudományok alapja (4). — 2. A tudományok osztályozása, alapfogalmaik és módszereik (2).

1910/11. I. 1. Etika (bölcészeti erkölcsstan), mint a társadalmi tudományok alapja (4). — 2. Pszichológia: A lelki tények csoportjai és fejlődésük törvényszerűsége, kül. tekintettel a nevelés feladataira (2).

II. 1. Etika (bölcészeti erkölcsstan), mint a társadalmi tudományok alapvetése (4). — 2. Pszichológia: A lelki tények csoportjai és fejlődésük törvényszerűsége, kül. tekintettel a nevelés feladataira (2).

1911/12. I. 1. Etika (bölcészeti erkölcsstan), mint a társadalmi tudományok alapvetése (4). — 2. Bevezetés az egyetemi tanulmányokba: a tudományok rendszere, alapelveik és módszereik.

II. 1. Etika (bölcészeti erkölcsstan), mint a társadalmi tudományok alapvetése (4).

1912/13. I. 1. Etika (bölcészeti erkölcsstan), mint a társadalmi tudományok alapja (4).

II. 1. Etika (bölcészeti erkölcsstan), mint a társadalmi tudományok alapvetése (4). — 2. Pedagógia: A nevelés elmélete (2).

1913/14. I. 1. Etika (filozófiai erkölcsstan), mint a társadalmi tanulmányok alapvetése (4). — 2. Pedagógia: A nevelés feladatainak és eszközeinek rendszere (2).

II. 1. Etika (filozófiai erkölcsstan), mint a társadalmi tanulmányok alapvetése (4). — 2. Pedagógia: A nevelés feladatainak és eszközeinek rendszere (2).

1914/15. I. 1. Etika (bölcészeti erkölcsstan), mint a társadalmi tudományok alapvetése (4). — 2. Pedagógia: A nevelés feladatainak és eszközeinek rendszere (2).

II. 1. Etika, mint a társadalmi tudományok alapvetése (4). — 2. Pedagógia: A nevelés feladatainak és eszközeinek rendszere (2).

1915/16. I. 1. Etika, mint a társadalmi tudományok alapvetése (4). — 2. Pedagógia: Az erkölcsi nevelés feladatainak és eszközeinek rendszere. (2)¹

¹ E jegyzéket dr. Kármán Jozsefn összeállításában közöljük. A régebbi előadások közül megjelent sokszorosított jegyzet alakjában: «Gymnasiumi pedagógia, különös tekintettel a gymnasiumi tanítás új tervéhez kiadott utasításokra». 1881. Kiadta Gyomlay Gyula és Istvánffy Gyula. Az utóbbi években tartott etikai és pedagógiai előadások teljes szövege gyorsírói feljegyzések alapján a család birtokában van s kiadásra vár.